

Vzácný chybotisk známky SSSR Mi 2038

V závěru roku 1957 (přesněji 28. 12. 1957) vydala sovětská pošta pamětní známku s portrétem slavné ruské herečky M. N. Jermolové (1853 – 1928) k připomenutí 30. výročí její smrti, připadajícího na rok 1958. Její jméno dnes dokonce nese jedno z předních moskevských divadel činohry. Známka hodnoty 40 kop. (Mi 2038) v analogném grafickém řezení jako známka Mi 2036 z roku 1956 k poctě jiné slavné ruské herečky I. N. Fiodorové znova dokazuje, že autoritá poštovní se velikánem ruského dramatického umění na poštovních známkách uznávané věnovala.

Původní portrét Jermolové je na známce vytisknuto hnědou barvou na pozadí žlutého povrchu, a to dvoubarevným využitím blistrůvky a hnědou černou barvou, vlnouvaným povrchem, vlnouvaným vlnopřívěsem. Zářivý je vzhled předloženého či pamětní známky s tehdy nejprůlomnější hodnotou 40 kopérků – tedy tak výše zajímavého pro sběratele. Ve skutečnosti je to pouze druhý jímkou.

U této známky se vyskytl mimotřídně zajímavý chybotisk. Negativní (fialový) náhradní portrét mísí části z původní hercecky „M. N. ЕРМОЛОВА“ po rozdělení portrétu brámem známky (obr. 1a) a chybotisku chybějící (obr. 2). Zároveň vzniklo jeho zdrobnění v tom, že tento test je negativní! Nejdle herce o herce, výššího povrchu, když jeji vyměnění by bylo vícenásobně logičtě.

Obr. 1

Obr. 1a

U našeho exempláře při silném zvětšení vidíme na fialovém pozadí opony plný tisk po celé ploše (obr. 2a; regulérní tisk viz obr. 1a), tedy zřejmý omyl snad již při zhotovení negativu pro fialovou barvu. *Známka využívající známky, posedené hnědou barvou, ve svém původním negativu představuje předpokládanou „fialovou“ náhradu se jménem hercecky. Tisk hnědou barvou provedl jistě 2. fází dvoubarevného tisku, což jednoznačně dokazuje test pod označením stínu „СССР“, překrývající fialovou barvu opisy.*

Výskyt popisovaného chybotisku je vzácný, což dokazuje i neurčité katalogové ocenění – v katalogozích Michel. Poměr počtu známek s chybotiskem k celkovému nákladu 1 mil. kusů samozřejmě není znám. V nejlepším případě může být spekulativně odhadován. Chybotisk může pocházet z počátečního období tisku („nejprve“). Když byl vytisknuto, okamžitě byla výrobkem náhrada a tisk definitivní miliardu pak bezchybně pokračoval až do užívání. Chybějící části mohly být vytiskny a vlnouvanými. Přesto se v omezeném množství objevily v reálnosti. Každá místně se dostala do oběhu, nebo způsobem odhadnuté. Jiné však je, že v oběhu byly – dokazuje to náš exemplář, vznikloucí brámem dinnim zářivkou. Snad pravé roste je tento a podobné exempláře mimotřídně zajímavý a budou cenný pro sběratelůvskou sbírku známek SSSR.

Zdeněk Frata

Obr. 2

Obr. 2a

